

Správa o činnosti Prírodovednej komisie Zväzu múzeí na Slovensku za rok 2019

Prírodovedná komisia (PK) založená ako dobrovoľné združenie dňa 26.06.2017 v priestoroch Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši bola schválená a začlenená do štruktúr ZMS rozhodnutím Predstavenstva ZMS dňa 28.09.2017.

Výbor PK ZMS ostal aj v roku 2019 nezmenený:

predseda:	Doc. RNDr. Danko Šubová, CSc.	SMOPAJ
podpredseda:	Ing. Štefan Engel, PhD.	MSA
tajomníčka:	Mgr. Ing. Eva Farkašová, PhD.	SMOPAJ
tajomníčka:	Ing. Gabriela Chovancová, PhD.	Múzeum TANAP-u

Vývoj členov v roku 2019:

K dňu 24.09.2018: 26 členov z 11 členských múzeí ZMS

K dňu 26.02.2019 sa prihlásilo 5 nových členov, spolu: 31 členov zo 16 organizácií, z toho 29 členov zo 14 členských múzeí ZMS a 2 individuálni členovia

K dňu 23.09.2019 1 člen členstvo ukončil a prihlásil sa 1 nový člen, počet členov zostáva nezmenený: 31 členov zo 16 organizácií, z toho 29 členov zo 14 členských múzeí ZMS a 2 individuálni členovia

Aktuálne zastúpenie členov a členských organizácií:

1. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš (SMOPAJ) (10 členov)
2. Múzeum vo Svätom Antone, Svätý Anton (MSA) (4 členovia)
3. Gemersko - Malohontské múzeum, Rimavská Sobota (1 člen)
4. Múzeum TANAP – u, Tatranská Lomnica (2 členovia)
5. Múzeum Spiša, Spišská Nová Ves (2 členovia)
6. Lesnícke a drevárske múzeum, Zvolen (1 člen)
7. Múzeum Andreja Kmeťa, SNM, Martin (1 člen)
8. Východoslovenské múzeum, Košice (1 člen)
9. Podunajské múzeum, Komárno (1 člen)
10. Stredoslovenské múzeum, Banská Bystrica (2 členovia)
11. Prírodovedné múzeum SNM, Bratislava (1 člen)
12. Podtatranské múzeum, Poprad (1 člen)
13. Považské múzeum, Žilina (1 člen)
14. Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica (1 člen)
15. Oravské múzeum, Dolný Kubín (1 člen)
16. Prírodovedecká fakulta, UK, Bratislava (1 člen)

K zmene členskej základne došlo zámenou Mgr. K. Dvořáčkovej, PhD, zo Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici za RNDr. Jaroslavu Bobákovú z dôvodu ukončenia pracovného pomeru. Členovia za ďalšie múzeá ostávajú bez zmeny.

Činnosť PK ZMS v období VZ ZMS bola nasledovná:

Zasadnutia komisie a aktuálne otázky:

26.02.2019 zasadnutie členov Prírodovednej komisie v Liptovskom Mikuláši. Prítomných bolo 23 členov z 12 členských múzeí, dvaja individuálni členovia a dvaja nečlenovia. Spolu 27 prítomných.

23.09.2019 zasadnutie členov Prírodovednej komisie v Jasenskej doline vo Veľkej Fatre. Na zasadnutí sa zúčastnilo spolu 25 prítomných, z toho 16 členov PK zo 7 členských múzeí a 8 nečlenov. PK zasadala v rámci konferencie Stretnutie prírodovedcov.

Výbor komisie pracoval za hodnotené obdobie formou mailovej komunikácie a takisto prebehlo aj plnenie schválených úloh.

Aktuálne úlohy komisie v roku 2019:

- **Nadobúdacia hodnota zbierok.** Úlohou bolo v rámci prírodovedných zbierok sumarizovať aktuálne informácie na úseku stanovovania nadobúdacej hodnoty zbierok. Po následnom spracovaní a prezentácii návrhov jednotlivých členských múzeí za botanické, zoologické a geologické zbierky boli všetky diskusné príspevky prerokované. Bola stanovená stratégia pre vypracovanie všeobecného písomného odporúčenia zásad pre určovanie nadobúdacej hodnoty prírodovedných zbierkových predmetov. Nespracovaný zostal zatiaľ návrh pre antropologické zbierkové predmety.
- **Problematika CITES.** Na základe dvojročnej diskusie v rámci múzeí k téme výnimky k vystavovaniu CITES – ových druhov na komerčné účely v zmysle § 8 zákona č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zmysle § 4 vyhlášky č. 110/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov bolo po odkonzultovaní s Odborom regulácie obchodu s ohrozenými druhmi MŽP SR pripravené písomné usmernenie, ktoré bolo poskytnuté všetkým členským múzeám, ktoré je v súlade so súčasným znením legislatívnej normy.
- **Organizácia spoločnej konferencie.** 14. ročník medzinárodnej konferencie Stretnutie prírodovedcov v dňoch 23.09. – 25.09.2019, konaný v Jasenskej doline vo Veľkej

Fatre. Odborné podujatie pracovníkov prírodovedných múzeí a múzeí s prírodovednými zbierkami bolo organizované v spolupráci SMOPaJ, Prírodovednej komisie ZMS, Slovenského národného múzea - Múzea Andreja Kmeťa v Martine a ŠOP SR – NP Veľká Fatra. Na konferencii sa zúčastnilo spolu 43 účastníkov, z čoho 37 bolo zástupcov zo 14 slovenských múzeí, 2 pracovníci z Múzea v Blansku (ČR), 2 pracovníci Národnej ZOO Bojnice a 2 pracovníci ŠOP SR. Hlavnou témou konferencie boli *Zásady vystavovania múzejných zbierok*. K tejto téme odzneli 3 príspevky. Jedným z príspevkov bola aj prezentácia firmy City Light Slovakia, spol. s r.o., Bratislava spojená s workshopom o význame osvetlenia z hľadiska bezpečnosti, ale aj estetickú stránku pri vystavovaní zbierkových predmetov. Výstavnej činnosti bolo venovaných 6 referátov, vzdelávacím aktivitám 2 referáty a výskumu a zbierkotvornej činnosti múzeí 3 referáty. Zástupca ŠOP SR – NP Veľká Fatra vystúpil s príspevkom o prírodných hodnotách a otázkach ochrany prírody v NP Veľká Fatra. Spolu tak na konferencii odznelo 15 príspevkov. V programe bola tiež terénna exkurzia k jaskyniam Veľkej Fatry (j. Mažarná, Stĺpová j., Jelenia j., Biela j. a j. Izabely Textorisovej), ktorú viedol pracovník SNM - Múzea Andreja Kmeťa v Martine Mgr. Andrej Bendík, PhD., návšteva vyššie spomenutého múzea, ako aj premietanie filmového dokumentu *Medveď vo Veľkej Fatre* a diskusia s jedným z jeho autorov.

- **Vydanie zborníka referátov.** Zborník referátov zo 14. ročníka medzinárodnej konferencie Stretnutie prírodovedcov. Zborník na 200 stranách obsahuje 12 príspevkov, ktoré odzneli počas konferencie v Jasenskej doline a príspevok venovaný činnosti Prírodovednej komisie ZMS v rokoch 2018 – 2019. Vydanie v náklade 200 ks. Vydanie zborníka bolo finančne podporené z Environmentálneho fondu MŽP SR. Grafické spracovanie a editáciu zborníka zabezpečilo SMOPaJ.

Plánované témy a činnosti pre rok 2020:

- **Odborné ošetrovanie a ochrana zbierok.** Nová téma pre jarné zasadnutie PK. Poskytnúť informácie o používaných postupoch a prostriedkoch pri ošetrovaní, reštaurovaní a ochrane zbierkových predmetov.
- **Evidencia výnimiek.** Poskytovanie aktuálnych informácií k zoznamu udelených výnimiek na vystavovanie CITES – ových druhov na komerčné účely.
- **Štandardy odborných múzejných činností.** Diskusia k materiálu vypracovanému ZMS.
- **Preparátorská činnosť.** Vyhodnotenie záujmu múzeí a možností organizovania preparátorského kurzu.

V Liptovskom Mikuláši, dňa 6.12.2019

.....
Doc. RNDr. Danka Šubová, CSc.
predsedníčka Komisie